

Samenvatting kamerbrief over Europese en Nederlandse wet- en regelgeving inzake gegevensuitwisseling in de zorg

Zoals bekend heeft de minister van VWS in april de Kamer verzocht de behandeling van de Wegiz uit te stellen omdat er onduidelijkheid bestond over de Europese wetgeving die er aan zat te komen. Op 3 mei werd de verordening voor een Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (European Health Data Space, EHDS) gepubliceerd. Deze ligt nu ter raadpleging bij de lidstaten. De intentie is de verordening in 2025 in te laten gaan. De minister laat de Kamer weten in juni met de Nederlandse zienswijze op de verordening te komen.

Op 19 mei stuurde hij alvast een brief naar de Tweede kamer over “De impact van recente Europese ontwikkelingen op Nederlands beleid op elektronische gegevensuitwisseling in de zorg.” Daarin gaat de minister in op de relatie tussen EHDS en Wegiz en geeft hij uitvoering aan een aantal moties. In deze samenvatting geven we de belangrijkste zaken uit de brief weer.

[Klik hier om de hele brief te lezen](#)

EHDS en Wegiz

De EHDS heeft als doel het creëren en versterken van rechten voor burgers zodat zij meer controle hebben op de toegang en de beschikbaarheid van hun zorgdata, over de landsgrenzen heen. In de EHDS worden daarvoor de randvoorwaarden beschreven. De verordening kent vijf categorieën:

- Creëren van rechten voor burgers over de controle op hun eigen gezondheidsgegevens;
- Voorschriften voor ICT-systemen en uitwisseling;
- Grensoverschrijdend beschikbaar stellen van gezondheidsgegevens voor de levering van zorg;
- Maatregelen rondom het secundair gebruik van gezondheidsgegevens;
- Governance rondom rechten, primair & secundair gebruik.

Volgens de minister raakt alleen de categorie “Voorschriften voor ICT-systemen en uitwisseling” de Wegiz direct.

De EHDS gaat, net als de Wegiz gegevensuitwisselingen verplichten. De gekozen gegevensuitwisselingen en de volgorde waarin zij verplicht worden, verschilt enigszins, maar dat hoeft geen probleem te zijn omdat de eisen niet in de Wegiz staan, maar per Algemene Maatregel van Bestuur worden opgelegd.

Al met al denkt de minister dat de invoering van de Wegiz nog steeds nodig is en we nationaal stappen moeten blijven zetten, al was het maar omdat deze Europese ontwikkelingen nog wel even op zich laten wachten.

In de EHDS wordt ook de verplichting opgenomen om te komen tot een specifieke ICT-infrastructuur voor het vormen van nationale contactpunten. Omdat ook de OESO Nederland adviseert om meer in te zetten op infrastructuur laat de minister nu twee scenario's onderzoeken:

- Informatie blijft bij de bron. Bestaande (regionale)netwerken worden verbonden en waar nodig uitgebreid tot een landelijk dekkend netwerk. Voor toestemming, identificatie e.d. worden generieke voorzieningen ingericht;
- Gegevens van gekoppelde (regionale) platforms repliceren op een landelijk platform. Op deze centrale plek kunnen burgers middels PGO's informatie ophalen en toevoegen, kunnen zorgverleners informatie inzien en kunnen gegevens beschikbaar komen voor secundair gebruik.

Opvallend is dat de minister in zijn brief niets zegt over een voor Nederland revolutionaire ontwikkeling. De EHDS gaat namelijk uit van opt-out: gegevens mogen uitgewisseld worden, tenzij de patiënt uitdrukkelijk bezwaar maakt.

OESO-rapportage naar het zorginformatiestelsel in Nederland

In 2021 heeft de OESO het zorginformatiestelsel in Nederland onderzocht en beoordeeld. In de brief gaat de minister in op twee aanbevelingen uit het rapport¹

De OESO adviseert om een nationale strategie op gegevensuitwisseling te formuleren met een nationaal dataplatform. De minister kondigt aan dit te gaan onderzoeken.

Een tweede aanbeveling uit het rapport die de minister in zijn brief aanhaalt is de oprichting van een nationaal agentschap dat de strategie implementeert en toeziet op de naleving ervan. Dat kan bij bestaande organisaties ondergebracht worden. De minister geeft in de brief niet aan wat hij met deze aanbeveling gaat doen.

Voortgang programma Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg

In juni 2021 is een "gateway review" uitgevoerd naar het programma Egiz². Met een gateway review wordt getoetst of een programma wel aan het doel beantwoord en tot de gewenste resultaten leidt. Volgens de minister is de conclusie dat de toets positief is uitgevallen. De focus van het programma ligt op implementatie. Binnen het ministerie is afstemming over de VIPP- en focusprogramma's en het programma Egiz. Het zorgveld wordt betrokken bij het proces, veel aandacht wordt besteed aan communicatie.

Tot slot

In de slotparagraaf laat de minister weten dat niets een spoedige behandeling van de Wegiz in de weg staat. Al eerder was duidelijk dat de Tweede en de Eerste Kamer kritisch staan tegenover het wetsvoorstel. Wanneer dit behandeld gaan worden is nog niet bekend.

¹ Voor een volledige versie van het rapport zie: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/towards-an-integrated-health-information-system-in-the-netherlands_a1568975-en.

Een verkorte Nederlandse versie vind je hier:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09970&did=2022D20315

² Zie https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09970&did=2022D20315